

TOBB TÜRKİYE TELEKOMÜNİKASYON MECLİSİ

Telekomünikasyon, Bilişim ve Yazılım Alanında Teşvikler ve Mali Destekler

ARALIK 2012

ÖNSÖZ

Türkiye de şimdiye kadar çeşitli dönemlerde muhtelif şekillerde sektörel bazlı mali destekler ve teşvikler verilmiş olmakla birlikte bunlardan yararlanabilen şirket sayısı maalesef son derece azdır. Bunun nedeni olarak şirketlerde bu konuda uzman kişilerin bulunmaması veya kaynaklara erişimde zorluk çekilmesi sayılabilir.

Bu durum göz önüne alınarak, TOBB Türkiye Telekomünikasyon Meclisi Başkanlığı tarafından Mayıs 2012 ayında başta Telekomünikasyon Meclisi'nin oldukça geniş bir yelpazede yer alan üyelerinin ve diğer şirket ve kuruluşların geniş katılımı ile "Telekomünikasyon, Bilişim ve Yazılım Alanında Teşvikler" konulu bir etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlikte genel çerçevenin yansısı telekomünikasyon sektörüne yönelik mali destekler ve teşvikler irdelenmiştir.

Bu çalışmanın amacı Türkiye ekonomisinde sadece kendi sektöründe yer alan şirketlerin değil, bunun yansısı diğer tüm sektörlerde de hizmet vermekte olan Telekomünikasyon Sektörü'nün Meclisi olarak bu tür teşvik ve mali yardımlardan maksimum ölçüde fayda sağlanmasına yardımcı olmaktır.

Bu kitapçıkta, Mayıs ayında düzenlenen etkinlikte yer alan sunumlar, yeni teşvik Kanunu ve ikincil düzenlemelere göre güncellenmiş olarak yer almakta ayrıca Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe AR-GE desteklerini de içerecek şekilde zenginleştirilerek sektörümüzde başvuru kaynağı olarak her türlü bilgi yer almaktadır.

Birinci bölümde, Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdür Yardımcısı Sayın İsmet Salihoğlu tarafından hazırlanan "Yeni Teşvik Sistemi –Yatırımlarda Devlet Yardımları" sunumu, ikinci bölümde Ulaştırma Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürü Sayın Atıla Çelik tarafından hazırlanan "Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe AR-GE Destekleri" sunumu üçüncü bölümde ise Parge ve Parmaş Vakıf Şirketleri Genel Müdürü ve Akdan Danışmanlık Kurucu Ortağı Sayın Nilüfer Ariak tarafından hazırlanan "Telekomünikasyon, Bilişim, Yazılım Sektöründe Mali Destekler ve Teşvikler" sunumu yer almaktadır.

Bu konuda emeği geçen herkese Meclisimiz adına teşekkür ederim.

Yusuf Ata Ariak

TOBB Türkiye Telekomünikasyon Meclisi Başkanı

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

 TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

5 Haziran 2012

ANKARA Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

 EKONOMİ BAKANLIĞI SUNUM PLANI

1. Yeni Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci
2. Yeni Teşvik Sistemi
3. Öncelikli Yatırımlar
4. Kümelenme Yatırımları
5. Destek Oran ve Süreleri
6. VI. Bölge Destekleri
7. Özet Tablolar

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 2

Cumhuriyetimizin 100. Yılında;

- En Büyük 10 Ekonomiden biri olmak
- 500 Milyar Dolar Mal İhracatı
- 25.000 Dolar kişi başına milli gelir

5

YENİ TEŞVİK SİSTEMİNİN HEDEFLERİ

- Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması,
- Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi,
- En az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması,
- Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması,
- Destek unsurlarının etkinliğinin artırılması,
- Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi.

6

 EKONOMİ BAKANLIĞI I. HAZIRLIK SÜRECİ

MEVCUT SİSTEME YÖNELİK DEĞİŞİKLİK TALEPLERİ

- Yeni bölgesel harita,
- Yatırım döneminde vergi indirimi,
- 2011 sonu itibariyle azalan destek oran ve sürelerinin artırılması,
- Desteklenen yatırım konularının gözden geçirilmesi,
- Öncelikli yatırım konuları ve kümelenmenin desteklenmesi,
- Stratejik ve teknolojik dönüşümü sağlayacak yatırımların desteklenmesi,
- En az gelişmiş bölgelerde, yatırımlara sağlanan destek miktarının artırılması.

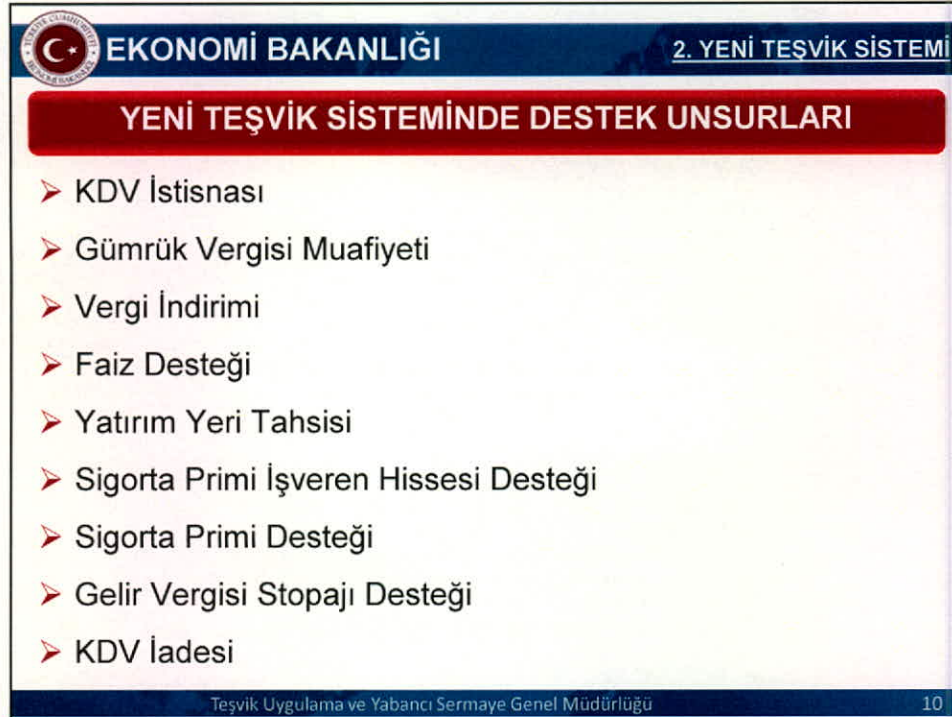
Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 7

 EKONOMİ BAKANLIĞI SUNUM PLANI

- 1. Yeni Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci**
- 2. Yeni Teşvik Sistemi**
- 3. Öncelikli Yatırımlar**
- 4. Kümelenme Yatırımları**
- 5. Destek Oran ve Süreleri**
- 6. VI. Bölge Destekleri**
- 7. Özet Tablolar**

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 8

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

KDV İSTİSNASI

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için **katma değer vergisinin ödenmemesi** şeklinde uygulanır.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 11

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için **gümrük vergisinin ödenmemesi** şeklinde uygulanır.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 12

VERGİ İNDİRİMİ

Vergi İndirimi; gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

Bu destek, **stratejik yatırımlar**, **büyük ölçekli yatırımlar** ve **bölgesel teşvik uygulamaları** çerçevesinde düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında sağlanır.

FAİZ DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan **en az bir yıl vadeli krediler için** sağlanan bir finansman desteğidir.
- Teşvik belgesinde kayıtlı **sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmı** Bakanlığımızca karşılanmaktadır.
- Bu destek unsuru, **stratejik yatırımlar**, **Ar-Ge ve çevre yatırımları** ile **3, 4, 5 ve 6. bölgelerde bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında** yapılacak yatırımlar için uygulanır.

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

YATIRIM YERİ TAHSİSİ

➤ Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 15

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ

➤ Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave **istihdam için** ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin **asgari ücrete tekabül eden kısmının** Bakanlıkça karşılanmasıdır. Bu destekten faydalanabilmek için teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapılması gerekir.

➤ Büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için uygulanır.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 16

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

SİGORTA PRİMİ DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi **işçi** hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.
- Genel teşvik uygulamaları hariç olmak üzere, **sadece 6. bölgede** gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 17

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken gelir vergisi stopajının asgari ücrete tekabül eden kısmının terkin edilmesidir.
- **Sadece 6. bölgede** gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 18

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

KDV İADESİ

➤ Sabit yatırım tutarı 500 milyon Türk Lirasının üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 19

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

ASGARİ YATIRIM TUTARI

➤ Genel Teşvik Sistemi'nde asgari sabit yatırım tutarı;

- I. ve II. Bölgelerde **1 Milyon TL**
- III., IV., V. ve VI. Bölgelerde **500 Bin TL**'dir.

➤ Büyük Ölçekli Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı yatırım konusuna göre farklılık göstermekle birlikte, asgari **50 Milyon TL** olarak belirlenmiştir.

➤ Stratejik Yatırımlar için belirlenen asgari sabit yatırım tutarı **50 Milyon TL**'dir.

➤ Bölgesel Teşvik Uygulamaları için ise **asgari 500.000 TL**'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 20

 EKONOMİ BAKANLIĞI

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

Genel Teşvik Uygulamaları

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki

Stratejik Yatırımların Teşviki

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 21

 EKONOMİ BAKANLIĞI **2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ**

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

- İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.
- İllerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.
- Desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir.
- İller, SEGE 2011 çalışması esas alınarak 6 Bölgeye ayrılmıştır

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 22

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

- Yeni Bir Altı Bölge Harita-İl Bazlı Bölgesel Teşvik Sistemine Geçiş
- Destek Unsurlarında Değişen Süreler ve Oranlar
- Desteklenecek Sektörlerin Güncellenmesi
- Sosyo-Ekonomik Açıdan Görece Az Gelişmiş Bölgeye (6. Bölge) Cazip Destekler
- Öncelik Arz Eden Yatırım Konuları ve Kümelenme

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 23

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

GÖSTERGELER	DEĞİŞKEN SAYISI
İstihdam Göstergeleri	8
Rekabetçi ve Yenilikçi Kapasite Göstergeleri	15
Mali Göstergeler	7
Demografik Göstergeler	5
Eğitim Göstergeleri	6
Sağlık Göstergeleri	5
Erişilebilirlik Göstergeleri	6
Yaşam Kalitesi Göstergeleri	9
TOPLAM DEĞİŞKEN SAYISI	61

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 24

EKONOMİ BAKANLIĞI **SEGE 2011 6 BÖLGE**

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	Kahramanmaraş	Iğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	
			Sivas		
8 il	13 il	12 il	17 il	16 il	15 il

EKONOMİ BAKANLIĞI
2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Bölgesel Teşvik Uygulamalarında; Karar ekinde iller itibarıyla belirlenen sektörler, asgar, kapasite veya tutarları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlanır.

DESTEK UNSURLARI

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Faiz Desteği (3.,4.,5. ve 6. Bölgelerde)
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Sigorta Primi Desteği (6. Bölgede)
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölgede)

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
27

EKONOMİ BAKANLIĞI
2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları	BÖLGELER							
	I	II	III	IV	V	VI		
KDV İstisnası	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR		
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR		
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	
Faiz Desteği	İç Kredi			3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan	
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	YOK	YOK	1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan	
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
28

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

Genel Teşvik Uygulamaları   Bölgesel Teşvik Uygulamaları   **BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ**   Stratejik Yatırımların Teşviki

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 29

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

Teknoloji ve Ar- Ge kapasitesini artıracak, uluslararası alanda rekabet üstünlüğü sağlayacak yatırımların desteklenmesini hedefler.

DESTEK UNSURLARI

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Sigorta Primi Desteği (6. Bölgede)
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölgede)

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 30

EKONOMİ BAKANLIĞI		2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ
BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR		
Sıra No	Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
2	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
3	Limana ve Liman Hizmetleri Yatırımları	200
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları	200
4-a	Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları	
4-b	Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
6	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	
10	Hava ve Uzay Taşıtları ve/veya Parçaları İmalatı Yatırımları	
11	Makine (Elektrikli Makine ve Cihazlar Dahil) İmalatı Yatırımları	
12	Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar: Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerin cevher ve/veya konsantresinden nihai metal üretimine yönelik yatırımlar (bu tesislere entegre madencilik yatırımları dahil)	

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 31

EKONOMİ BAKANLIĞI		2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ						
BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI								
Destek Unsurları		BÖLGELER						
		I	II	III	IV	V	VI	
KDV İstisnası		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	25	30	35	40	50	60
		OSB İçi	30	35	40	50	60	65
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 32

 EKONOMİ BAKANLIĞI

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

Genel Teşvik Uygulamaları   Bölgesel Teşvik Uygulamaları   Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki   **STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİKİ**

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 33

 EKONOMİ BAKANLIĞI **2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ**

STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

Cari açığın azaltılmasına katkı sağlayacak katma değeri yüksek yatırımların desteklenmesini hedefler.

STRATEJİK YATIRIM DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

- Asgari sabit yatırımın 50 milyon Türk Lirasının üzerinde olması,
- Yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması,
- Katma değer in asgari %40 olması,
- Son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD dolarının üzerinde olması.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 34

EKONOMİ BAKANLIĞI
2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

DESTEK UNSURLARI

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Faiz Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- KDV İadesi
- Sigorta Primi Desteği (6. Bölgede)
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölgede)

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
35

EKONOMİ BAKANLIĞI
2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

STRATEJİK YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları	BÖLGELER					
	I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası	VAR					
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR					
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)		50			
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	7 yıl (6. Bölgede 10 Yıl)					
Yatırım Yeri Tahsisi	VAR					
Faiz Desteği	İç Kredi		5 Puan			
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi		2 Puan			
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği	10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)					
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)					
KDV İadesi	VAR (Sadece 500 Milyon TL ve üzeri yatırımlar için)					

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
36

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

GENEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Bölgesel Teşvik Uygulamaları

Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki

Stratejik Yatırımların Teşviki

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 37

 EKONOMİ BAKANLIĞI 2. YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

GENEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Bölge ayrımı yapılmaksızın;

- Teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile diğer teşvik uygulamaları kapsamında yer almayan ve
- Belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartını sağlayan yatırımlardır.

DESTEKLER:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölge)

38

 EKONOMİ BAKANLIĞI **SUNUM PLANI**

1. Yeni Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci
2. Yeni Teşvik Sistemi
3. **Öncelikli Yatırımlar**
4. Kümelenme Yatırımları
5. Destek Oran ve Süreleri
6. VI. Bölge Destekleri
7. Özet Tablolar

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 39

 EKONOMİ BAKANLIĞI **3. ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR**

ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR

Öncelikli alanlarda yapılacak yatırımlar, 1. , 2. , 3. , 4. , 5. bölgelerde yer alması durumunda 5. Bölge desteklerinden yararlanacaklardır.

- ✓ Madencilik yatırımları,
- ✓ Demiryolu ve denizyolu ile yük veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar,
- ✓ Test merkezleri, rüzgar tüneli ve benzeri nitelikteki yatırımlar,
- ✓ Asgari 50.000 m2 kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları,

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 40

EKONOMİ BAKANLIĞI**3. ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR**

ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR

- ✓ Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm konaklama yatırımları,
- ✓ Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek ilk, orta ve lise eğitim yatırımları,
- ✓ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde elde edilen ürünlerin üretilmesine yönelik yatırımlar,
- ✓ Yatırım tutarı 20 Milyon TL üzerinde olan;
  - biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar ,
  - savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü41

EKONOMİ BAKANLIĞI**SUNUM PLANI**

- 1. Yeni Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci**
- 2. Yeni Teşvik Sistemi**
- 3. Öncelikli Yatırımlar**
- 4. Kümelenme Yatırımları**
- 5. Destek Oran ve Süreleri**
- 6. VI. Bölge Destekleri**
- 7. Özet Tablolar**

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü42

Bölgesel Teşvik Uygulamalarının yatırım havzalarının oluşturulması ve kümelenmenin desteklenmesi hedefleri çerçevesinde;

- OSB'lerde yapılacak yatırımlar,
- Sektörel işbirliğine dayalı yatırımlar

Vergi İndirimi ve Sigorta Primi İşveren Hissesi Destekleri Açısından Bir Alt Bölgede Uygulanan Desteklerden Yararlanırlar.

1. Yeni Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci
2. Yeni Teşvik Sistemi
3. Öncelikli Yatırımlar
4. Kümelenme Yatırımları
5. Destek Oran ve Süreleri
6. VI. Bölge Destekleri
7. Özet Tablolar

Bölgeler		Yatırıma Katkı Oranı (%)			
		Bölgesel Teşvik Uygulamaları		Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki	
		31.12.2013 tarihine kadar başlanılan yatırımlar	01.01.2014 tarihinden sonra başlanılan yatırımlar	31.12.2013 tarihine kadar başlanılan yatırımlar	01.01.2014 tarihinden sonra başlanılan yatırımlar
I		15	10	25	20
II		20	15	30	25
III		25	20	35	30
IV		30	25	40	35
V		40	30	50	40
VI		50	35	60	45

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 45

EKONOMİ BAKANLIĞI		5. DESTEK ORAN VE SÜRELERİ
VERGİ İNDİRİMİ		
<p>➤ Vergi indirimi desteği münhasıran teşvik belgesine konu yatırımdan elde edilecek kazançlara uygulanmakla birlikte, 2., 3., 4., 5. ve 6. bölgelerde yatırım yapan firmalar için, yatırıma katkı tutarının belirli bir kısmı yatırım döneminde tüm faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar üzerinden uygulanabilecektir.</p>		

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 46

EKONOMİ BAKANLIĞI		5. DESTEK ORAN VE SÜRELERİ		
BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA VERGİ İNDİRİMİ				
Bölgeler	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Vergi İndirim Oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
I. Bölge	15	50	0	100
II. Bölge	20	55	10	90
III. Bölge	25	60	20	80
IV. Bölge	30	70	30	70
V. Bölge	40	80	50	50
VI. Bölge	50	90	80	20

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 47

EKONOMİ BAKANLIĞI		5. DESTEK ORAN VE SÜRELERİ		
BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ UYGULAMALARINDA VERGİ İNDİRİMİ				
Bölgeler	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Vergi İndirim Oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
I. Bölge	25	50	0	100
II. Bölge	30	55	10	90
III. Bölge	35	60	20	80
IV. Bölge	40	70	30	70
V. Bölge	50	80	50	50
VI. Bölge	60	90	80	20

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 48

EKONOMİ BAKANLIĞI		5. DESTEK ORAN VE SÜRELERİ		
STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİKİ UYGULAMALARINDA VERGİ İNDİRİMİ				
Bölgeler	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Vergi İndirim Oranı (%)	İşletme / Yatırım Döneminde Uygulanacak Yatırıma Katkı Oranı (%)	
			Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi
I. Bölge	50	90	50	50
II. Bölge	50	90	50	50
III. Bölge	50	90	50	50
IV. Bölge	50	90	50	50
V. Bölge	50	90	50	50
VI. Bölge	50	90	80	20

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 49

EKONOMİ BAKANLIĞI		Örnek Hesaplamalar				
VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASI						
	2. BÖLGE	3. BÖLGE	4. BÖLGE	5. BÖLGE	6. BÖLGE	
Yatırım Tutarı (Bin TL)	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	
Vergi İndirimi (%):	55	60	70	80	90	
Yatırıma Katkı Oranı (%):	20	25	30	40	50	
İndirilebilecek Vergi Tutarı (Bin TL):	1.000	1.250	1.500	2.000	2.500	
- Yatırım Döneminde: (Bin TL)	(%10) 100	(%20) 250	(%30) 450	(%50) 1.000	(%80) 2.000	
- İşletme Döneminde: (Bin TL)	(%90) 900	(%80) 1.000	(%70) 1.050	(%50) 1.000	(%20) 500	
Yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar uygulanacak kurumlar /gelir vergisi oranı:	%9 (indirilecek vergi oranı: %11)	%8 (indirilecek vergi oranı: %12)	%6 (indirilecek vergi oranı: %14)	%4 (indirilecek vergi oranı: %16)	%2 (indirilecek vergi oranı: %18)	

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 50

EKONOMİ BAKANLIĞI		5. DESTEK ORAN VE SÜRELERİ			
SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ					
Bölgeler	31.12.2013'e kadar	01.01.2014 itibariyle	Destek Tavanı (Sabit Yatırıma Oranı - %)		
			Bölgesel Teşvik	Büyük Ölçekli Yatırımlar	Stratejik Yatırımlar
1	2 yıl	-	10	3	15
2	3 yıl	-	15	5	15
3	5 yıl	3 yıl	20	8	15
4	6 yıl	5 yıl	25	10	15
5	7 yıl	6 yıl	35	11	15
6	10 yıl	7 yıl	50	15	15

Stratejik yatırımlar için uygulama süresi 6. bölgede 10 yıl, diğer bölgelerde 7 yıldır.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 51

EKONOMİ BAKANLIĞI		5. DESTEK ORAN VE SÜRELERİ		
FAİZ DESTEĞİ				
Uygulamalar	Destek Oranı		Azami Destek Tutarı (Bin TL)	
	TL Cinsi Kredi	Döviz Cinsi Kredi		
Ar-Ge ve Çevre	5 Puan	2 Puan	500	
Stratejik Yatırımlar	5 Puan	2 Puan	Yatırımın %5'i ve azami 50.000	
Bölgesel Teşvik	3. Bölge	3 Puan	1 Puan	500
	4. Bölge	4 Puan	1 Puan	600
	5. Bölge	5 Puan	2 Puan	700
	6. Bölge	7 Puan	2 Puan	900

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 52

1. Yeni Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci
2. Yeni Teşvik Sistemi
3. Öncelikli Yatırımlar
4. Kümelenme Yatırımları
5. Destek Oran ve Süreleri
6. VI. Bölge Destekleri
7. Özet Tablolar

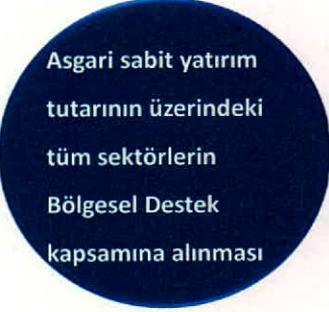

6. Bölge için 3 Temel Yaklaşım:

- ✓ Genişleyen Sektörel Kapsam
- ✓ İşgücü Maliyetlerinin Azaltılmasına Yönelik Destekler
- ✓ Finansman İmkanlarının Genişletilmesi

 EKONOMİ BAKANLIĞI **6. VI. BÖLGE DESTEKLERİ**

 **GENİŞLEYEN
SEKTÖREL KAPSAM**

 **Asgari sabit yatırım
tutarının üzerindeki
tüm sektörlerin
Bölgesel Destek
kapsamına alınması**

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 55

 EKONOMİ BAKANLIĞI **6. VI. BÖLGE DESTEKLERİ**

**İŞGÜCÜ
MALİYETİNİN
AZALTILMASI**

**SİGORTA PRİMİ İŞVEREN
HİSSESİ DESTEĞİ
(10 YIL/ OSB'LERDE 12 YIL)**

**GELİR VERGİSİ STOPAJI
DESTEĞİ
(10 YIL)** **SİGORTA PRİMİ
DESTEĞİ (10 YIL)**

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 56

EKONOMİ BAKANLIĞI		6. VI. BÖLGE DESTEKLERİ
ASGARİ ÜCRET VE YASAL KESİNTİLER (01.01.2012-30.06.2012 Dönemi)		
	Normal Uygulama	İndirilecek Tutar
Brüt Ücret	886,50 TL	-
Sigorta Primi İşçi Payı	124,11 TL	124,11 TL
İşsizlik Sigortası Primi İşçi Payı	8,87 TL	-
Gelir Vergisi Stopajı	113,03 TL	113,03 TL
Damga Vergisi	5,85 TL	-
Kesintiler Toplamı	251,86 TL	-
Net Ücret	634,64 TL	-
ASGARİ ÜCRETE İŞVEREN KATKISI (01.01.2012-30.06.2012 Dönemi)		
Sigorta Primi İşveren Payı (% 19.5)	172,87 TL	172,87 TL
İşsizlik Sigortası Primi İşveren Payı (% 2)	17,73 TL	-
İŞVEREN YÜKÜ	1.077 TL	410,01 TL

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

57

EKONOMİ BAKANLIĞI		6. VI. BÖLGE DESTEKLERİ
<p>900 Bin TL'ye kadar faiz desteği</p> <p>FİNANSMAN İMKANLARININ ARTIRILMASI</p> <p>Yatırım döneminde yatırıma katkı tutarının %80'ine kadar olan kısmını, diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlara uygulama imkanı</p>		

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

58

 EKONOMİ BAKANLIĞI SUNUM PLANI

1. Yeni Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci
2. Yeni Teşvik Sistemi
3. Destek Oran ve Süreleri
4. VI. Bölge Destekleri
5. Öncelikli Yatırımlar
6. Kümelenme Yatırımları
7. **Özet Tablolar**

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü 59

 EKONOMİ BAKANLIĞI

Yatırım projesinin 2002/3305 sayılı Karar'ın eki EK-2'de belirtilen şartları sağlaması halinde, bu yatırım **bölgesel teşvik uygulamaları** kapsamında değerlendirilir.

60

Destek Unsurları			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	OSB Dışı		2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
	OSB İçi		3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Faiz Desteği	İç Kredi				3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi		YOK	YOK	1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

61

EKONOMİ BAKANLIĞI	
<p>Yatırım projesinin 2002/3305 sayılı Karar’ın eki EK-3’de yer alan yatırım konuları arasında sayılması ve asgari 50 Milyon TL olan sabit yatırım tutarı şartını sağlaması halinde, bu yatırım büyük ölçekli yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında değerlendirilir.</p>	

62

Destek Unsurları		BÖLGELER						
		I	II	III	IV	V	VI	
KDV İstisnası		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	25	30	35	40	50	60
		OSB İçi	30	35	40	50	60	65
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

63

EKONOMİ BAKANLIĞI	
<p>Yatırım projesinin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Asgari sabit yatırımın 50 milyon Türk Lirasının üzerinde olması, ➤ Yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması, ➤ Katma değer in asgari %40 olması, ➤ Son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD dolarının üzerinde olması. <p>kriterlerini sağlaması halinde, bu yatırım stratejik yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında değerlendirilir.</p>	

64

Destek Unsurları		BÖLGELER				
		I	II	III	IV	V
KDV İstisnası		VAR				
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR				
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50				
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl (6. Bölgede 10 Yıl)				
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR				
Faiz Desteği	İç Kredi	5 Puan				
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan				
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)				
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)				
KDV İadesi		VAR (Sadece 500 Milyon TL ve üzeri yatırımlar için)				

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

65

ELEKTRONİK HABERLEŞME, UZAY VE HAVACILIK SEKTÖRÜNDE AR-GE DESTEKLERİ

 T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı | **UDH**

ELEKTRONİK HABERLEŞME, UZAY VE HAVACILIK SEKTÖRÜNDE AR-GE DESTEKLERİ

KASIM 2012

 << Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

 T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı | **UDH**

Amaç

- Elektronik haberleşme ve havacılık ve uzay sektöründe;
  - Ar-Ge faaliyetlerini desteklemek,
  - Yerli tasarım ve üretimin artmasını sağlamak,
  - Sektörün uluslararası rekabet yeteneğini artırmak,
  - Sektöre ilişkin önemli teknolojik yenilik içeren projelerin ortaya çıkmasını sağlamak,
  - Sektörün ihracat kapasitesinin artmasını sağlamak.

 << Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Mevzuat

➤ İlgili Mevzuat:

- "Elektronik Haberleşme, Uzak ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik"
- Yayımlanma tarihi: 12.09.2012 tarih ve 28409 sayılı Resmi Gazete.
- Dayanak:
  - 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 ve 6. maddesi,
  - 655 sayılı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 40. maddesi.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Destek başvurusu yapabilecekler

1. Özel hukuk tüzel kişileri,
2. Ticaret siciline kayıtlı şahıs işletmeleri,
3. Yüksek öğretim kurumları,
4. Araştırmacılar (En az ön lisans öğrencisi veya mezunu).

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Başvuru şartları

1. Kuruluşun, başvuru tarihinden önceki bir yıl süresince aktif olarak çalışıyor olması,
2. Proje konusunun faaliyet alanıyla ilişkili olması,
3. Kuruluşun, projede yer alan personel sayısı kadar personelin en az üçte birini, en az bir yıldır bünyesinde çalıştırıyor olması,
4. Ortak başvuru yapacak kuruluşların hepsinin proje başvuru şartlarını taşıması gerekir.
5. Bir kuruluş veya araştırmacının bir dönem içerisinde sadece bir başvurusu kabul edilir.
6. Bir projesi destek kapsamına alınan kuruluş veya araştırmacıların destek süresi boyunca yapacakları proje başvuruları kabul edilmez.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

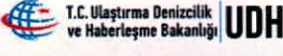
Ortak başvuru

1. Birden fazla kuruluş bir araya gelerek ortak proje destek başvurusunda bulunabilir.
2. Ortak başvuruda, tüm kuruluşların başvuru şartlarını taşıması gerekir.
3. En az biri araştırmacı olmak üzere en fazla beş gerçek kişi bir araya gelerek proje destek başvurusunda bulunabilir.
4. Ortak yapılan proje başvurularında, ortaklar arasında yer alan kuruluş veya araştırmacının tek başına yaptığı veya ortağı olduğu proje başvurusu kabul edilmez.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

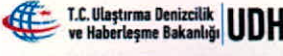

Başvuru dönemleri

Değerlendirme Süreci	1. Dönem				2. Dönem				3. Dönem			
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Başvuru dönemi												
Değerlendirme dönemi												
Onay-tebliğ-sözleşme												

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Ön değerlendirme

1. Başvurusu yapılan projeler, ÖDG (Ön Değerlendirme Grubu) tarafından ön değerlendirmeye tabi tutulur.
2. Ön değerlendirme kriterleri:
  - Projenin elektronik-haberleşme, uzay ve havacılık ile ilgisi,
  - Proje içeriğinin Ar-Ge'ye uygunluğu,
  - Sektörün ihtiyaç duyduğu acil ve öncelikli konuları kapsamı,
  - Bakanlık strateji ve politikaları ile uyumluluğu.
3. ÖDG, ön değerlendirmede aldığı kararda desteklenme veya desteklenmeme gerekçelerini açıkça belirtir.
4. Ön değerlendirmeyi geçen projeler, PDG değerlendirmesine sunulur.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Proje değerlendirme

1. Proje değerlendirmelerini PDG (Proje Değerlendirme Grubu) yapar.
2. PDG, proje değerlendirme kriterlerine esas alarak projeleri değerlendirir.
3. PDG, her bir proje için; desteklemeye esas harcama tutarını, destek oranını, destek süresini ve destek koşullarını belirler.
4. PDG, destek kararını oy çokluğu ile alır.
5. PDG aldığı destek kararı Bakanlık onayına sunulur.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Proje değerlendirme kriterleri

1. Projenin Ar-Ge niteliği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü,
2. Teknolojik değerlendirme ve karşılaştırmalar,
3. Proje çıktısının sosyal ve ekonomik faydası,
4. Projenin yapılabirliği,
5. Proje ekibinin niteliği,
6. Proje plan kalitesi,
7. Projenin teknik ve ticari riskleri,
8. Projenin, Bakanlık strateji ve politikaları açısından önemi,
9. Projenin elektronik haberleşme ve/veya uzay ve havacılık sektörüyle doğrudan ilgisi,

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Sözleşme yapılması

1. Destek kararı alınan projelere ilişkin Bakanlık ve proje sahibi kuruluş arasında sözleşme imzalanır.
2. Sözleşme içeriği:
  - Destek tutarı, destek oranı, izlemeye ilişkin hususlar
  - Fikri haklara ilişkin hususlar,
  - Gerçekleşme raporlarına ilişkin hususlar,
  - İzlemeye ilişkin hususlar,
  - ve diğer hususlar.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

İzleme süreci

1. Bakanlık, projelerin izlemesini; izleyici aracılığı ve proje sahibi tarafından verilen proje gerçekleşme raporları ile takip eder.
2. Bakanlık, projenin niteliğine bağlı olarak her proje için uzman havuzundan en az bir izleyici görevlendirir.
3. İzleyici, proje çalışmalarını yerinde inceleyerek izleme raporu düzenler ve Bakanlığa sunar.
4. Kuruluş, projeye ilişkin gerçekleşme raporları hazırlar ve Bakanlığa iletir.
5. Bakanlık, proje gerçekleşme raporları için izleyici görüşü alır.
6. İzleyici tarafından uygun görülmeyen gerçekleşme raporları kuruluşa iade edilir.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Proje sonuç raporu

1. Kuruluş veya araştırmacı, projenin tamamlanmasını müteakip en geç iki ay içinde projeye ilişkin sonuç raporunu Bakanlığa sunar.
2. Sonuç raporunda projeye ilişkin tüm gelişme ve sonuçlara yer verilir.
3. Sonuç raporu, Bakanlık tarafından izleyiciye aktarılır ve izleyici tarafından değerlendirilir.
4. Sonuç raporu kabul edilen projenin, nihai destek ödemesi yapılır.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Destek tutarı hesaplaması

Destek tutarı = Desteklemeye esas harcama tutarı x Destek oranı

- **Desteklemeye esas harcama tutarı:** Desteklenen harcama kalemleri çerçevesinde PDG tarafından kabul edilen projeye ilişkin giderlerin toplamı.
- **Destek oranı:** Değerlendirme sonucu PDG tarafından belirlenen yüzdelik oran.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Destek üst sınırı

1. Maksimum destek oranı %100'dür.
2. Projeler verilecek maksimum destek tutarı:
  - Elektronik haberleşme için 10.000.000 TL,
  - Uzay ve havacılık için 20.000.000 TL'dir.
3. Bir kuruluşun veya araştırmacının, aynı takvim yılı içerisinde sadece bir projesi desteklenebilir.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Ödeme süreci

1. Ödeme zamanları sözleşmede belirtilir.
2. İlk ödeme, destek tutarının %20'sini geçemez.
3. Nihai ödeme, destek tutarının %30'undan fazla olamaz.
4. Ödemeler, kuruluşun sözleşmede belirttiği banka hesabına yatırılır.
5. Ödemelerin yapılabilmesi için proje gerçekleştirme raporlarının kabul edilmesi ve izleyici raporlarının olumlu olması gerekir.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

Desteklenen harcama kalemleri

1. Proje yöneticisi ve projede görev alan teknik personel ücretleri,
2. Alet, makine, teçhizat, yazılım ve donanım giderleri,
3. Danışmanlık ve eğitim hizmeti alım giderleri,
4. Patent, faydalı model ve tasarım tescil giderleri,
5. Projede kullanılan malzeme giderleri,
6. Laboratuvar test ve analiz raporları giderleri.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

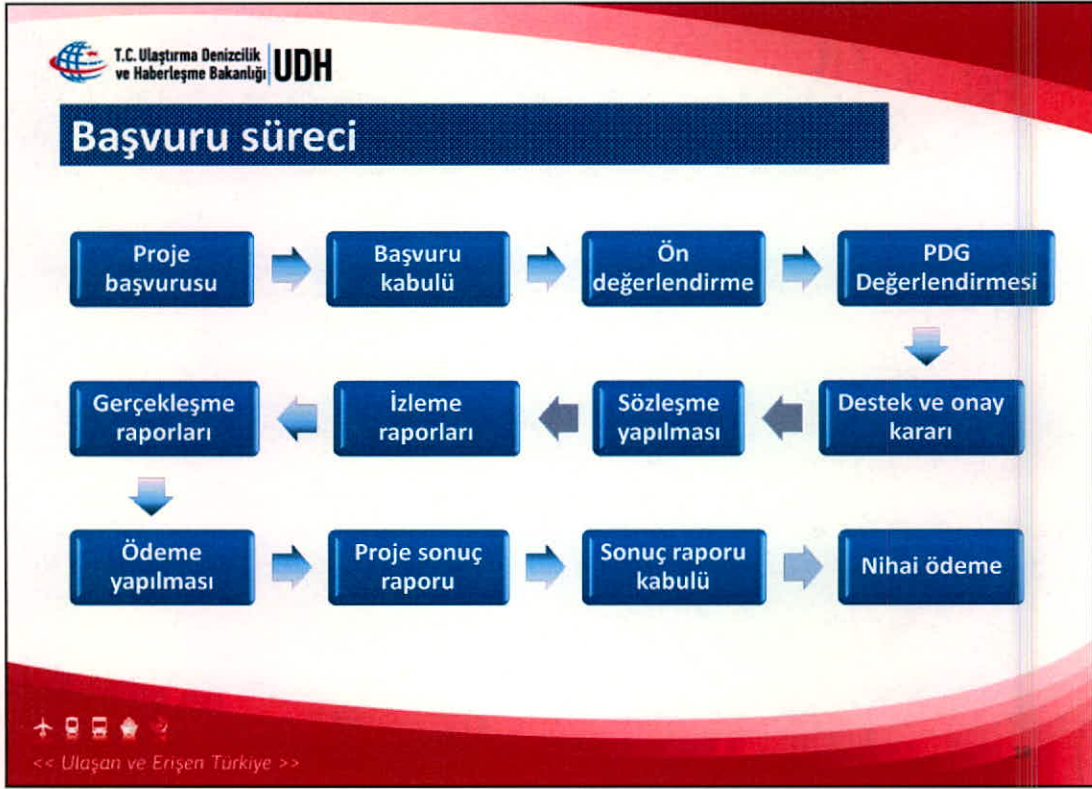
Destek süresi

1. Destek süresi PDG tarafından belirlenir.
2. Bir proje için belirlenebilecek maksimum destek süresi 36 aydır.
3. Gerekmesi halinde 6 ay ek süre verilebilir.
4. Projelere ilişkin harcama ve giderlerin belirlenen destek süresi içinde yapılması gerekir.

<< Ulaşan ve Erişen Türkiye >>

MALİ DESTEKLER VE TEŞVİKLER

MALİ DESTEKLER VE TEŞVİKLER

TÜRKİYE'NİN DESTEKLERİ

AKDAN DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.

	DESTEKLENEN KONULAR						
	AR-GE	KURUMSALLAŞMA	YATIRIM	ULUSLARARASI TİCARET	TARIM ve TARIMSAL UYGULAMALAR	GİRİŞİMCİLİK	ÇEVRE VE ENERJİ
TÜBİTAK	1501,1503,1505, 1507,1509,1511,	✘	✘	✘	✘	1512	✘
KOSGEB	Ar-Ge İnovasyon ve Endüstriyel Uyg. Destek Prog	KOBİ Proje ve Genel Destek Programları	Tematik, İşbirliği Güç Birliği Destek Programları	✘	✘	Girişimcilik Destek Programı	✘
KALKINMA AJANSLARI	Bölge Önceliklerine Göre Muhtelif Konularda Çağrı Esaslı Destek Programlarına Çıkar						
BİLİM TEKN. ve SAN BAKANLIĞI	Santex	✘	✘	✘	✘	Teknogirişim Destek Programı	✘
EKONOMİ BAKANLIĞI	✘	✘	✘	Yurtdışı Marka, Birim Tanıtım, Fuar ve Pazar Araştırmaları, TURQUALITY	✘	✘	✘
TKDK ve GIDA TARIM VE HAVVANCILIK BAKANLIĞI	✘	✘	IPARD (Kırsal Turizm)	✘	IPARD, KKYDP, Bircil Tarım Destekleri	✘	✘
TTGV (TÜM DESTEKLERİ KREDİDİR)	1-Teknoloji Geliştirme Desteği, 2-Ticarileştirme Desteği, 3-İleri Teknoloji Desteği	✘	✘	✘	✘	Girişim Sermayesi	1-Çevre Teknolojileri Desteği, 2-Enerji Verimliliği Desteği, 3-Yenilenebilir Enerji Desteği

DESTEK BÖLGELERİ

1.BÖLGE	2.BÖLGE	3.BÖLGE	4.BÖLGE	5.BÖLGE	6.BÖLGE
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	Kahramanmaraş	Iğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Neveşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	
			Sivas		

Akdan

TÜBİTAK DESTEKLERİ

- 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı
- 1505 KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destekleme Programı
- 1507 KOBİ Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
- 1511 Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı
- 1512 Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı

Akdan

TÜBİTAK – 1501 SANAYİ AR-GE PROJELERİ DESTEKLEME PROGRAMI

Amaç: Firma düzeyinde Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi.

Proje Süresi: En fazla 36 ay
Destek Limiti/Çeşidi: Üst limit yoktur (Geri Ödemesiz)
Destek Oranı: %40 - %60
Kimler Başvurabilir? Türkiye'de yerleşik tüm şirketler.

Desteklenen Gider Kalemleri:

- Personel Giderleri
- Seyahat Giderleri
- Alet, Teçhizat, Yazılım ve Yayın Alım Giderleri
- Malzeme ve Sarf Giderleri
- Yurt İçi ve Yurt Dışı Danışmanlık Hizmeti ve Diğer Hizmet Alım Giderleri
- Türkiye'de Üniversiteler ile Kamuya Bağlı ve Özel Ar-Ge Kurum ve Kuruluşlarından Alınan Hizmet Giderleri

Akdan

TÜBİTAK – 1503 PROJE PAZARLARI DESTEKLEME PROGRAMI

Amaç: Proje pazarlarının tanımı çerçevesindeki proje fikirleri ile ilgili olarak, bilgi ve görüş alışverişinin sağlanmasına ve Ar-Ge projelerine ilişkin teknolojik ve finansal işbirliklerinin oluşturulmasına yönelik üniversite, araştırma ve özel sektör kuruluşlarından temsilcilerin bir araya gelerek aktif katılımlarıyla düzenlenecek ulusal veya uluslararası etkinlik harcamalarının desteklenmesi.

Destek Limiti/Çeşidi: Ulusal katılım 25.000 TL, uluslararası katılım 30.000 TL (Geri Ödemesiz)

Destek Oranı: TÜBİTAK tarafından belirlenir.

Kimler Başvurabilir? En az bir üniversite ile,

- sanayi odası,
- ticaret odası,
- ticaret ve sanayi odası,
- ihracatçı birliğinden

herhangi biri veya daha fazlasının katılımcı olması zorunludur. Bu kurumlardan herhangi biri başvurulabilir.

Önkoşul: Başvuran firma ilk iki desteğe hak kazanan projesi için bu destekten faydalanabilir.

Desteklenen Gider Kalemleri:

- Basım ve Kırtasiye Giderleri
- Posta ve Kurye Giderleri
- Ulaşım Giderleri
- Konaklama Giderleri (günlük kişi başına en fazla 100 TL)

Akdan

TÜBİTAK – 1505 KOBİ YARARINA TEKNOLOJİ TRANSFERİ DESTEKLEME PROGRAMI

Amaç: Üniversite/kamu araştırma kurumlarındaki bilgi birikiminin, KOBİ'lerin ihtiyaçları doğrultusunda, ürüne ya da sürece dönüştürülerek KOBİ'lere aktarılması yoluyla ticarileştirilmesine katkı sağlamak.

<p>Proje Süresi: 18 Ay</p> <p>Destek Limiti/Çeşidi: En fazla 225.000 TL (Geri Odemesiz)</p> <p>Destek Oranı: %75</p> <p>Kimler Başvurabilir? KOBİ'ler; 1–250 kişi çalıştıran, yıllık cirosu 25.000.000YTL'den küçük olan işletmeler</p>	<p>Desteklenen Gider Kalemleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personel Giderleri - Bursiyer Giderleri - Seyahat Giderleri - Alet, Teçhizat, Yazılım ve Yayın Alım Giderleri (toplam bütçenin en fazla %25'i) - Malzeme ve Sarf Giderleri - Hizmet Alım Giderleri (toplam bütçenin en fazla %20'si)
---	---

Akdan

TÜBİTAK – 1507 KOBİ AR-GE PROJELERİ DESTEKLEME PROGRAMI

Amaç: KOBİ düzeyinde Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi.

<p>Proje Süresi: En fazla 18 ay</p> <p>Destek Limiti/Çeşidi: En fazla 375.000 TL (Geri Odemesiz)</p> <p>Destek Oranı: %75</p> <p>Kimler Başvurabilir? KOBİ'ler; 1–250 kişi çalıştıran, yıllık cirosu 25.000.000YTL'den küçük olan işletmeler</p> <p>Önkoşul: Başvuran firma iki projesi ortaklı olmak kaydı ile ilk beş desteğe hak kazanan projesi için bu destekten faydalanabilir.</p>	<p>Desteklenen Gider Kalemleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personel Giderleri - Seyahat Giderleri - Alet, Teçhizat, Yazılım ve Yayın Alım Giderleri - Malzeme ve Sarf Giderleri - Yurt İçi ve Yurt Dışı Danışmanlık Hizmeti ve Diğer Hizmet Alım Giderleri - Türkiye'de Üniversiteler ile Kamuya Bağlı ve Özel Ar-Ge Kurum ve Kuruluşlarından Alınan Hizmet Giderleri
--	---

Akdan

TÜBİTAK – 1509 ULUSLARARASI SANAYİ AR-GE PROJELERİ DESTEKLEME PROGRAMI

Amaç: Uluslararası Ar-Ge ve yenilik projeleri yapan Türkiye'de yerleşik kuruluşlara sağlanacak destekle, ülkemizdeki teknik yeterliliğin ve bilgi birikiminin artırılması, kuruluşların uluslararası teknoloji birikimine erişiminin ve teknoloji transferinin sağlanması, teknolojik bilgi ve deneyimin içselleştirilmesiyle, özgün teknolojilerin geliştirilmesine ve kuruluşların uluslararası pazarda yer almasına katkı sağlanması.

Destek Oranı/Çeşidi: Büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ'ler için %75 (Geri Ödemesiz)
Kimler Başvurabilir? Büyük ölçekli kuruluşlar ve KOBİ'ler

Desteklenen Gider Kalemleri:

- Personel Giderleri
- Seyahat Giderleri
- Alet, Teçhizat, Yazılım ve Yayın Alım Giderleri
- Malzeme ve Sarf Giderleri
- Yurt İçi ve Yurt Dışı Danışmanlık Hizmeti ve Diğer Hizmet Alım Giderleri
- Türkiye'de Üniversiteler ile Kamuya Bağlı ve Özel Ar-Ge Kurum ve Kuruluşlarından Alınan Hizmet Giderleri

TÜBİTAK – 1509 ULUSLARARASI SANAYİ AR-GE PROJELERİ DESTEKLEME PROGRAMI

EUREKA	EUREKA Küme Projeleri	EUROSTARS
<ul style="list-style-type: none"> • Sektörler ve ülkelere yönelik dönemsel ikili işbirliği programları	<ul style="list-style-type: none"> • Su teknolojileri • Telekomünikasyon Çözümleri, Mobil İletişim ve İnternet • Yenilenebilir Enerjiler • Bilgi Teknolojileri • Üretim Teknolojileri	<ul style="list-style-type: none"> • Ana ortağın KOBİ olması şart • Ana ortak faaliyetlerin %50'sini yürütmeli • Proje süresi, en fazla 36 ay
Ortak Teknoloji Girişimleri	MNT-ERA.NET II	AB Çerçeve Programları (7.)
<ul style="list-style-type: none"> • Yaratıcı İlaçlar • Elektronik ve Yazılım • Havacılık-Temiz Gökyüzü • NANOelektronik – Mikroelektronik • Hidrojen ve Yakıt Pilleri	<ul style="list-style-type: none"> • Mikro ve Nanoteknoloji • 7. Çerçeve Programı Kapsamında	<ul style="list-style-type: none"> • Hem araştırmacılara hem de sanayiye yönelik • www.fp7.org.tr

TÜBİTAK – 1511 ÖNCELİKLİ ALANLAR ARAŞTIRMA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VE YENİLİK PROJELERİ DESTEKLEME PROG.

1501 ve 1507 Sanayi ve KOBİ Ar-Ge Destekleme Programları'ndan farklı olarak öncelikli sektörlere yönelik daha yüksek avantajlar sunan bir destek programıdır. Her bir sektöre yönelik çağrılara çıkmaktadır.

Avantajları: Genel gider desteği, daha yüksek maaş destek limitleri, birden fazla ön ödeme imkanı, test vb. hizmet alımlarında %20 sınırının kaldırılması imkanı (özel komite onayı ile)

Öncelikli Sektörler: Enerji, Gıda, Otomotiv, Bilgi İletişim Teknolojileri ve Makine İmalat Teknolojileri

Destek Limiti/Çeşidi: Değişken/Geri Ödemesiz
Kimler Başvurabilir? Türkiye'de yerleşik şirketler

Destek Oranı: Büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ'ler için %75

Desteklenen Gider Kalemleri:

- Personel ve Seyahat Giderleri
- Alet/Teçhizat, Yazılım, Yayın Alım, Malzeme ve Sarf Giderleri
- Yurt İçi ve Yurt Dışı Danışmanlık Hizmeti ve Diğer Hizmet Alım Giderleri
- Türkiye'de Üniversiteler ile Ar-Ge Kurum ve Kuruluşlarından Alınan Hizmet Giderleri
- Proje Genel Giderleri (elektrik, su vb.) (toplam bütçenin en fazla %10'u)

KOSGEB DESTEKLERİ

- Genel Destek Programı
- KOBİ Proje Destek Programı
- Tematik Proje Destek Programı
- Ar-Ge İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı
- İşbirliği Güçbirliği Destek Programı
- Gelişen İşletmeler Piyasası KOBİ Destek Programı
- Kredi Faiz Desteği
- Girişimcilik Destek Programı

KOSGEB-GENEL DESTEK PROGRAMI

GENEL DESTEK PROGRAMI DESTEKLERİ	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)	
		1. ve 2.Bölgeler	3. , 4., 5. ve 6. Bölgeler
Yurt İçi Fuar Desteği	30.000	%50	%60
Yurt Dışı İş Gezisi Desteği	10.000		
Tanıtım Desteği	15.000		
Eşleştirme Desteği	15.000		
Nitelikli Eleman İstihdam Desteği	20.000		
Danışmanlık Desteği	15.000		
Eğitim Desteği	10.000		
Enerji Verimliliği Desteği	30.000		
Tasarım Desteği	15.000		
Sınai Mülkiyet Hakları Desteği	20.000		
Belgelendirme Desteği	10.000		
Test, Analiz ve Kalibrasyon Desteği	20.000		
Bağımsız Denetim Desteği	10.000		

KOSGEB – KOBİ PROJE DESTEK PROGRAMI

Amaç: KOBİ'lerde proje kültürü ve bilincinin oluşturulması, işletmelerin proje yapabilme kapasitelerinin geliştirilmesi suretiyle ulusal ve uluslararası rekabet güçlerinin ve ülke ekonomisine sağladıkları katma değer artırılması.

<p>Proje Süresi: 6-24 ay (en fazla ek süre: 12 ay)</p> <p>Destek Limiti/Çeşidi: 150.000 TL (Geri Ödemesiz)</p> <p>Destek Oranı: 1. ve 2.Bölge - %50 3. , 4. 5. ve 6. Bölge - %60</p> <p>Kimler Başvurabilir? KOBİ'ler</p> <p>Desteklenecek Proje Konuları: İşletmelerin; üretim, yönetim-organizasyon, pazarlama, dış ticaret, insan kaynakları, mali işler ve finans, bilgi yönetimi ve bunlarla ilişkili alanlarda sunacakları projeler desteklenir.</p>	<p>Desteklenecek Proje Giderleri: Makine-teçhizat, hammadde ve malzemeye , personel , yazılım ve hizmet alımı giderleri</p> <p>Arsa, bina, inşaat, tadilat, tefrişat vb., taşıt aracı, vergi, resim ve harçlar, SGK primleri, haberleşme giderleri, enerji, su ve kira giderleri, finansman giderleri desteklenmez.</p>
---	--

KOSGEB – TEMATİK PROJE DESTEK PROGRAMI

Amaç: KOBİ'lerin kendilerini geliştirmeleri ve Meslek Kuruluşları tarafından KOBİ'lerin geliştirilmesi için daha fazla proje hazırlamalarının teşvik edilmesi, makro strateji belgelerindeki öncelikler dikkate alınarak belirlenen tematik alanlarda bölgesel ve sektörel ihtiyaçların karşılanması, KOBİ'lerin uluslararası mevzuat ve önceliklere uyumunun sağlanması.

Çağrı Esaslı Tematik Program
Kimler Başvurabilir? KOBİ'ler ve Meslek Kuruluşları
Proje Süresi: Proje teklif çağrısında belirlenir
Destek Oranı: Proje teklif çağrısında belirlenir
Destek Ödemesi: Geri Ödemeli ve Geri Ödemesiz seçenekleriyle
Destek Üst Limiti: Proje teklif çağrısında belirlenir

Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı
Kimler Başvurabilir? Meslek Kuruluşları
Program Süresi: 3 Yıl
Proje Süresi: 24 Ay (+12 Ay)
Destek Oranı: 1. ve 2. Bölgede % 50
3. 4. 5. ve 6. Bölgede % 60
Destek Ödemesi: Geri Ödemesiz
Destek Üst Limiti: 150.000 TL

KOSGEB – AR-GE İNOVASYON VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMA DESTEK PROGRAMI

Amaç: Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ ve girişimciler ve teknolojik fikirlere sahip tekno-girişimcilerin geliştirilmesi, İnovatif faaliyetlerin desteklenmesi,

Ar-Ge ve İnovasyon proje sonuçlarının ticarileştirilmesi ve endüstriyel uygulamasına yönelik destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulması.

Önkoşul: Başvuran işletme KOSGEB veritabanında yer almalıdır. Proje başvurularında projesi geçen girişimciler, işletmelerin kurulmasının hemen ardından KOSGEB'e üye olmalıdır.

Ar-Ge ve İnovasyon Programı

Endüstriyel Uygulama Programı

KOSGEB – AR-GE İNOVASYON DESTEK PROGRAMI

DESTEKLENECEK GİDERLER	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)
İşlik Desteği (Geri Ödemesiz)		Girişimcilerden bedel alınmaz.
Kira Desteği (Geri Ödemesiz)	12.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği (Geri Ödemesiz)	100.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)	200.000	75
Personel Gideri Desteği (Geri Ödemesiz)	100.000	75
Başlangıç Sermayesi Desteği (Geri Ödemesiz)	20.000	100
Proje Geliştirme Desteği (Geri Ödemesiz)	Proje Danışmanlık Desteği	25.000
	Eğitim Desteği	5.000
	Sınai ve Fikri Mülkiyet Hakları Desteği	25.000
	Proje Tanıtım Desteği	5.000
	Yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknolojik İşbirliği Ziyareti Desteği	15.000
	Test, Analiz, Belgelendirme Desteği	25.000

KOSGEB – AR-GE İNOVASYON VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMA DESTEK PROGRAMI

Amaç: Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ ve girişimciler ve teknolojik fikirlere sahip tekno-girişimcilerin geliştirilmesi, inovatif faaliyetlerin desteklenmesi,

Ar-Ge ve İnovasyon proje sonuçlarının ticarileştirilmesi ve endüstriyel uygulamasına yönelik destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulması.

Önkoşul: Başvuran işletme KOSGEB veritabanında yer almalıdır. Proje başvurularında projesi geçen girişimciler, işletmelerin kurulmasının hemen ardından KOSGEB'e üye olmalıdır.

Ar-Ge ve İnovasyon Programı

Endüstriyel Uygulama Programı

KOSGEB – ENDÜSTRİYEL UYGULAMA DESTEK PROGRAMI

DESTEKLENECEK GİDERLER	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)
Kira Desteği	18.000	75
Personel Gideri Desteği	100.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Gid. Desteği	150.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)	200.000	75

KOSGEB – İŞBİRLİĞİ GÜÇBİRLİĞİ DESTEK PROGRAMI

Amaç: KOBİ'lerin işbirliği-güçbirliği anlayışında bir araya gelerek "Ortak Sorunlara Ortak Çözümler" üretilmesi, KOBİ'lerin tedarik, pazarlama, düşük kapasite kullanımı, rekabet gücü zayıflığı, finansman başta olmak üzere tek başlarına çözümünde zorlandıkları birçok soruna çözüm bulunması.

<p>Destek Limiti/Çeşidi: 250.000 TL (Geri Ödemesiz) / 500.000 TL (Geri Ödemeli)</p> <p>Destek Oranı: 1. ve 2.Bölge - %50 3. ve 4.Bölge - %60</p> <p>Önkoşul: Başvuran işletmeler KOSGEB veritabanında yer almalıdır.</p> <p>Kimler Başvurabilir? En az 5 KOBİ ortak olarak</p> <p>Desteklenecek Ortaklık Modelleri:</p> <p>Proje ortaklarının mevcudiyetlerini koruyarak kurulacak olan işletmeye ortak olmaları,</p> <p>Proje ortaklarının bir kısmının ya da tamamının kendilerini feshederek kurulacak işletmeye ortak olmaları,</p> <p>Proje ortaklarının bir kısmının kendilerini feshederek ortaklardan birinin bünyesinde birleşmesi.</p>	<p>Proje Süresi: 6-24 ay (en fazla ek süre: 12 ay)</p> <p>Proje Konuları: Hammadde,Lojistik vb. hizmetleri daha hızlı ve ucuz temin edebilmeleri amacıyla ortak tedarik, Ürün/hizmet geliştirmeleri, mevcut veya yeni ürün/hizmetleri yeni pazarlara sunmaları amacıyla ortak tasarım,</p> <p>Ürün/hizmet kalitelerini yükseltmek, pazar paylarını artırmak, marka imajı oluşturmak, dış ticaret amacıyla ortak pazarlama,</p> <p>Ürün/hizmet standartlarını geliştirmeleri amacıyla ortak laboratuvar,</p> <p>Üretim/hizmet kapasitelerini, çeşitlerini, verimliliğini ve kalitelerini artırmak amacıyla ortak imalat ve hizmet sunumu.</p>
---	--

KOSGEB – GELİŞEN İŞLETMELER PİYASASI KOBİ DESTEK PROGRAMI

Amaç: Gelişme ve büyüme potansiyeline sahip KOBİ'lerin, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görmesinin sağlanması ve sermaye piyasalarından fon temin edilmesine imkan sağlanması.

Önkoşul: Başvuran işletmeler KOSGEB veritabanında yer almalıdır.
Destek limiti/çeşidi: 100.000 TL (Geri Ödemesiz)
Desteklenecek Proje Giderleri:
Azami 2 Yıllık Piyasa Danışmanı Danışmanlık Hizmet Bedeli (Üst Limit: 60.000 TL ve Destek Oranı: %75)

Desteklenecek Proje Giderleri:
Bağımsız Denetim Hizmet Bedeli (Üst Limit: 20.000 TL ve Destek Oranı: %75)
SPK Kurul Kaydına Alma Ücreti, İMKB Gelişen İşletmeler Piyasası Listesine Kabul Ücreti, Merkezi Kayıt Kuruluşu Masrafı (Üst Limit: 10.000 TL ve Destek Oranı: %100)
Aracı Kuruluşa Ödenecek Aracı Komisyonu (Üst Limit: 10.000 TL ve Destek Oranı: %75)

Akdan

KOSGEB – KREDİ FAİZ DESTEĞİ

Amaç: KOBİ'lere uygun koşullarda finansal destek temin edilerek; üretim, kalite ve standartlarını artırmaları, finansman sorunlarının çözümü, istihdam yaratmaları, uluslararası düzeyde rekabet etmelerinin sağlanmasıdır.

Önkoşul: Başvuran işletmeler KOSGEB veritabanında yer almalıdır.
Desteklenecek Alanlar: Yatırım, işletme ve ihracat
Kimler Başvurabilir? KOBİ'ler
Kredi Vadesi: En fazla 48 ay
Kredi Limiti: 300.000 TL

Destek Koşulları: Kredi koşulları her bir programa özeldir ve faiz desteği bankalarla işbirliği içerisinde kullanılır.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca desteklenen veya kamu kaynaklarından sübvansé edilen krediler için ayrıca KOSGEB Kredi Faiz Desteği kullanılmaz.

Akdan

KOSGEB –GİRİŞİMCİLİK DESTEK PROGRAMI

Amaç: Ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan girişimciliğin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması, İş Geliştirme Merkezlerinin kurulması ile girişimciliğin geliştirilmesi, istihdamın artırılması.

Önkoşul: Proje başvurularında projesi geçen girişimciler, işletmelerin kurulmasının hemen ardından KOSGEB'e üye olmalıdır. Girişimciler 60 saatlik Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi'ni başarı ile tamamlamış olmalıdır.

Destek Oranı: 1. ve 2. Bölge - %60 (Kadın ve Özürlü Girişimci %70)
3., 4., 5. ve 6. Bölge - %70 (Kadın ve Özürlü Girişimci %80)

Geri Ödemeli Destekler:

Sabit Yatırım Desteği (70.000 TL)

Geri Ödemesiz Destekler:

İşletme Kuruluş Desteği (Üst Limit: 3.000 TL)

Kuruluş Dönemi Makine, Teçhizat, Ofis Donanım ve Yazılım Desteği (Üst Limit: 15.000 TL)

İşletme Giderleri Desteği (Üst Limit: 12.000 TL)

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI DESTEKLERİ

- Teknogirişim Sermaye Desteği Programı
- Santez Destek Programı
- Ar-Ge Merkezleri Kurulum Desteği

BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEKNOGİRİŞİM SERMAYE DESTEĞİ PROGRAMI

Amaç: Yeni ve yenilikçi iş fikirleri olan genç girişimcilerin, bu iş fikirlerini katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmeleri için çekirdek sermaye sağlanarak desteklenmesi.

Proje Süresi: 12 Ay
Destek Limiti/Çeşidi: 100.000 TL (Geri Ödemesiz)
Kimler Başvurabilir? En çok 5 yıl önce alınmış lisans, yüksek lisans veya doktora diplomasına sahip gerçek kişiler
Desteklenecek Proje Konuları: Ar-Ge ve Yenilikçilik Projeleri

Desteklenecek Proje Giderleri:
- İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- Personel Giderleri
- Genel Giderler
- Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- Vergi, Resim ve Harçlar

BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANTEZ PROGRAMI

Amaç: Üniversite-sanayi işbirliğinin kurumsallaştırılması ve üniversitelerin bilimsel çalışmalarının ticarileştirilerek katma değer yaratacak, uluslararası pazardaki rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlayacak yeni ürün ve/veya üretim yöntemi geliştirilmesi, üründe ve/veya üretim yönteminde yenilik yapılması amacıyla ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenecek yüksek lisans ve/veya doktora tez çalışmalarının desteklenmesidir.

Proje Süresi: 3 yıl
Destek Limiti/Çeşidi: %75 (Geri Ödemesiz)
Kimler Başvurabilir? Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, ülkemizde yerleşik işletmeler ve üniversitelerin işbirliği ile hazırlanacak projeler bu programdan yararlanabilir.
Desteklenecek Proje Konuları: Ar-Ge ve Yenilikçilik Projeleri

Ne Zaman Başvurulur?
SAN-TEZ Projelerinin birinci dönem son başvuru tarihi her yılın Mart ayının 15'i, ikinci dönem son başvuru tarihi ise her yılın Ağustos ayının 15'i olarak belirlenmiş olup, bu tarihlerin hafta sonuna gelmesi halinde takip eden iş günü mesai saati sonuna kadar başvurular kabul edilmektedir.

AR-GE MERKEZLERİ KURULUM DESTEĞİ

5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanuna göre, Ar-Ge Merkezlerini, Dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimler olarak tanımlayabiliriz.

AR-GE MERKEZLERİ KURULUM DESTEĞİ - MUAFİYETLER

- **Ar-Ge İndirimi/Gelir Vergisi İndirimi:** Ar-Ge merkezlerinde, gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile 500 ve üzerinde tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı, kurum kazancının ve ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.
- **Gelir Vergisi Stopajı Teşviki:** Ar-Ge merkezlerinde çalışan Ar-Ge ve destek personelinin ücretlerinin doktoralı olanlar için %90'ı, diğerleri için %80'i gelir vergisinden müstesnadır.
- **Sigorta Primi Desteği :** Ar-Ge merkezlerinde, çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna olan personel için sigorta primi işveren hissesinin yarısı, her bir çalışan için 5 yıl süreyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.
- **Damga Vergisi İstisnası:** Bu Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmaz.

AR-GE MERKEZLERİ KURULUM DESTEĞİ AR-GE MERKEZİ KURULABİLMESİ İÇİN ASGARİ GEREKLİLİKLER

- En az 50 tam zamanlı Ar-Ge personeli istihdam edilmesi
- Kanun kapsamındaki Ar-Ge faaliyetlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesi
- İşletmenin; yeterli Ar-Ge yönetimi ile teknolojik varlıklar, Ar-Ge insan kaynakları, fikrî haklar, proje ve bilgi kaynakları yönetim yeteneği ve kapasitesinin bulunması
- Ar-Ge ve destek personelinin Ar-Ge merkezinde çalıştığına fiziki kontrolünü yapacak mekanizmalara sahip olunması
- Merkezin, Ar-Ge ve yenilik program ve projelerinin bulunması
- Merkezin ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş ve tek bir yerleşke içinde yer alması
- Merkezin teknoloji geliştirme bölgeleri dışında yer alması ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teşviklerden faydalanmaması

AR-GE MERKEZLERİ KURULUM DESTEĞİ

Bugüne kadar;

- 129 Ar-Ge Merkezi başvurusu
- 102 belgelendirilmiş Ar-Ge Merkezi
- Ar-Ge Merkezlerinin toplam Ar-Ge Personel sayısı 14.687
- Ar-Ge Merkezlerinin toplam Ar-Ge harcaması 4,94 milyar TL

AR-GE MERKEZLERİ KURULUM DESTEĞİ

SEKTÖRÜN ADI	AR-GE MERKEZİ SAYISI
Bankacılık	1
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	13
Cam ve Seramik	2
Dayanıklı Tüketim Malları	10
Elektrik - Elektronik	11
İlaç	4
Kimya	4
Kuyumculuk	1
Makine	1
Mobilya	1
Otomotiv	13
Otomotiv Yan Sanayi	25
Savunma Sanayi	10
Tekstil	6

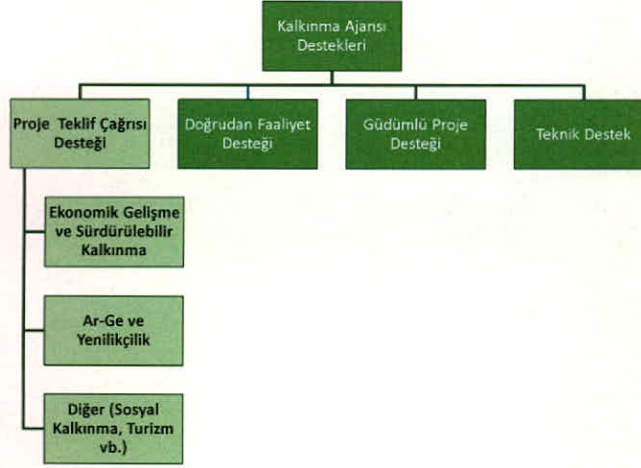
KALKINMA AJANSLARI – BÖLGESEL KALKINMA DESTEKLERİ

- Proje Teklif Çağrısı Desteği
- Doğrudan Faaliyet Desteği
- Gündümlü Proje Desteği
- Teknik Destek

KALKINMA AJANSLARI – BÖLGESEL KALKINMA DESTEKLERİ

KALKINMA AJANSLARI – PROJE TEKLİF ÇAĞRISI DESTEKLERİ

Bölgesel ihtiyaca yönelik açılan ve sadece bölgede yerleşik şirketlerin faydalanabildiği proje temelli desteklerdir. Sanayiye yönelik destekler, genellikle ekonomik gelişme/sürdürülebilir kalkınma ile Ar-Ge ve Yenilikçilik alanlarını kapsarken, bazı bölgelerde çevre teknolojileri ve turizm gibi alanlarda da programlar açılmaktadır. Yerel yönetimler ve STK'lar gibi kurumlar için sosyal kalkınmaya yönelik programlar da vardır.

Ekonomik Gelişme/Sürdürülebilir Kalkınma Mali Destek Programları

Kimler Başvurabilir? Genellikle KOBİ'ler

Destek Oranı/Çeşidi: Geri Ödemesiz %40-50

Desteklenen Proje Giderleri:

- Personel Giderleri (sınırlı)
- Makine-Teçhizat-Yazılım Giderleri
- Küçük Çaplı İnşaat Giderleri (sınırlı)
- Genel Giderler (sınırlı)

Ar-Ge ve Yenilikçilik Mali Destek Programları

Kimler Başvurabilir? KOBİ'ler ve Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetimleri

Destek Oranı/Çeşidi: Geri Ödemesiz %40-50

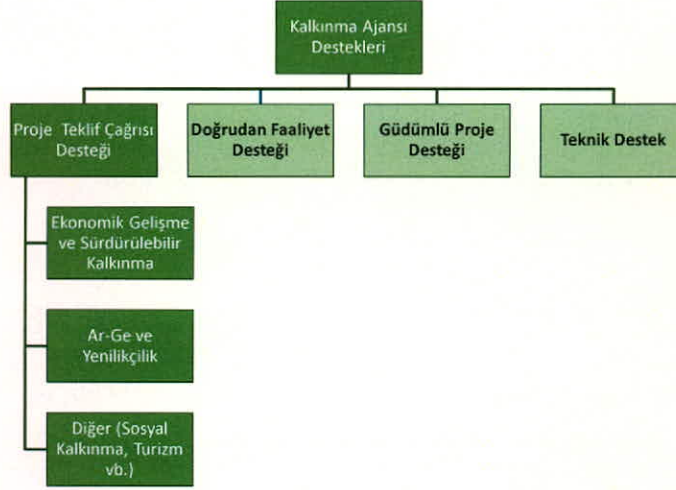
*Öncelikli alanlara yönelik açılmaktadır.

Desteklenen Proje Giderleri:

- Personel Giderleri
- Ar-Ge ve Yenilikçilik Süreci için Gerekli Makine-Teçhizat-Yazılım Giderleri
- Genel Giderler (sınırlı)

KALKINMA AJANSLARI – BÖLGESEL KALKINMA DESTEKLERİ

KALKINMA AJANSLARI – DİĞER DESTEKLER

Teknik Destek ve Doğrudan Faaliyet Desteği, belirli bir faaliyete yönelik olarak yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile birlikler ve kooperatiflerin yararlanabildiği programlardır. Güdümlü Proje Desteği'nde ise, proje fikri Ajans tarafından oluşturulur.

Doğrudan Faaliyet Desteği	Teknik Destek	Güdümlü Proje Desteği
Faaliyet Süresi: En fazla 3 ay Destek Miktarı/Çeşidi: Yaklaşık 22.000 TL – 75.000 TL (Geri Ödemesiz) Destek Oranı: %25 - %100 Desteklenecek Faaliyet Konuları: Stratejik Araştırma, Planlama ve Fizibilite Çalışmaları	Destek Miktarı/Çeşidi: Ödeme yapılmaz, teknik destek sağlanır veya ihaleye çıkarılır. Ajans Uzmanı gideri hariç en fazla 15.000 TL Desteklenecek Faaliyetler: Eğitim, Program ve Proje Hazırlama, Geçici Uzman Görevlendirme, Danışmanlık, Lobi Faaliyetleri ve Uluslararası İlişkiler Kurma	Ajans projenin genel çerçevesini belirledikten sonra projeyi uygulayacak muhtemel aktörleri de tespit etmektedir. Üniversite, kamu kesimi, özel sektör ve STK'ların ortaklıkları teşvik edilir. Proje süresi, en fazla 2 yıl; destek oranı ise, en fazla %90'dır.

EKONOMİ BAKANLIĞI DESTEKLERİ (DIŞ TİCARET)

- Uluslararası Nitelikteki Yurt İçi İhtisas Fuarlarının Desteklenmesi
- Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi
- Ar-Ge Desteği
- İstihdam Desteği
- Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesi
- Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi
- Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Mali İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi
- Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği
- Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi
- Tasarım Desteği
- Teknik Müşavirlik Firmalarının Yurt Dışındaki Faaliyetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları
- Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımı

EKONOMİ BAKANLIĞI - YURT DIŞI BİRİM, MARKA VE TANITIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

Kimler Başvurabilir? Sınai ve/veya Ticari Şirketler ile İşbirliği Kuruluşları

Destek Süresi/Sayısı: 4 yıl / 15 birim / **Uygulamacı Kuruluş:** İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği / Ürünlerin Türkiye'de üretilmesi gerekmektedir.

Birim Kira Giderlerinin Desteklenmesi

Sınai ve Ticari Şirketler için:

Mağazalar için %60, yıllık 120.000 \$ / Ofis, showroom, depo, reyonlar için %60, yıllık 100.000 \$

Ticari Şirketler için:

Mağazalar için %50, yıllık 100.000 \$ / Ofis, showroom, depo, reyonlar için %50, yıllık 75.000 \$

Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Desteklenecek Giderler:

Sponsorluk, yurt dışı birimlerinin internet sayfaları, reklam panoları, kataloglar, broşürler, eşantyon ve tanıtım malzemeleri, internet reklamları
Destek Oranı/Miktarı: %60 / yıllık 150.000 \$

Yurt dışı birimi bulunmayan ama tanıtım yapacağı ülkede marka tescili sahibi kurumlar için %60 ve yıllık 250.000 \$

Yurt Dışı Marka Tescil Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Yurt içi marka tescil belgesine sahip olunan markalar için başvuru yapılabilir.

Destek Oranı/Miktarı: %50 / yıllık 50.000 \$

EKONOMİ BAKANLIĞI – TÜRK ÜRÜNLERİNİN YURT DIŞINDA MARKALAŞMASI, TÜRK MALİ İMAJININ YERLEŞTİRİLMESİ VE TURQUALITY'NİN DESTEKLENMESİ

Kimler Başvurabilir? Sınai ve/veya Ticari Şirketler, İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernek/Birlikleri - **Destek Oranı:** Şirketler %50, Birlikler %80 - **Destek Miktarı/Çeşidi:** Reklam ve Tanıtım Gideri olarak İhracatçı Birlikleri 250.000 \$, Üretici Dernek/Birlikleri 100.000 \$, Şirketler için aşağıda detaylandırılmıştır (Geri Ödemesiz)
*Şirketler için, bir programdan diğerine geçiş yapılırsa toplam destek süresi en fazla 6 yıldır.

Marka Destek Programı	TURQUALITY® Destek Programı
Destek Süresi: 4 Yıl / Sadece şirketler içindir. Destek Miktarı: Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescili (50.000 \$), Reklam, tanıtım ve pazarlama (fuar katılımı) (300.000 \$), Yurt dışı birimleri brüt kira ve temel kurulum (500.000 \$) Mağaza/lokanta/kafeler için ön çalışma, mimari ve dekorasyon (400.000 \$), Reyon kira ve komisyon giderleri (200.000 \$), Showroom kira ve komisyon giderleri (200.000 \$), Mağaza/lokanta/kafe için çevre, insan sağlığı, kalite, hijyen vb.'ye yönelik danışmanlık/belge giderleri (50.000 \$), Franchising ile açılan yıllık en fazla 10 mağaza için mağaza başına dekorasyon 50.000 \$, kira (2 yıl için) 100.000 \$, Yönetim Danışmanlığı (500.000 \$), Moda/endüstriyel ürün tasarımcısı ve aşçı/şef (200.000 \$).	Destek Süresi: 5 Yıl / Sadece şirketler içindir. Desteklenecek Giderler: Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescili ile TURQUALITY® Sertifikasını haiz markalarının yurt dışında tescili ve Korunması, Mağaza/lokanta/kafe için çevre, insan sağlığı, kalite, hijyen vb.'ye yönelik danışmanlık/belge giderleri, Moda/endüstriyel ürün tasarımcısı ve aşçı/şef, Reklam, tanıtım ve pazarlama (fuar katılımı), Mağaza/lokanta/kafe açılması durumunda ön çalışma, mimari çalışma ve dekorasyon, brüt kira ve temel kurulum, Yurt dışı birimlerinin (ofis, depo, showroom, servis, reyon vb.) brüt kira ve temel kurulumu, Franchising ile açılan mağazaların kira ve dekorasyon giderleri, Yönetim Danışmanlığı.

EKONOMİ BAKANLIĞI – YATIRIM TEŞVİK BELGESİ

Desteklenen Yatırımlar: Büyük ölçekli yatırımlar (ilgili her sektör için uygun tutardaki yatırımlar), Stratejik yatırımlar, Bölgesel yatırımlar (ilgili her sektör için uygun tutardaki yatırımlar), Ar-Ge ve çevre yatırımları, Genel teşvik sisteminden faydalanmayan yatırımlar (seçilen sektörler dışındaki uygun tutardaki yatırımlar)

Kimler Başvurabilir? Gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50'yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri

Sabit Yatırım Tutarı Alt Limiti: 1. ve 2. Bölge – 1.000.000 TL / 3.,4.,5. ve 6. Bölge – 500.000 TL
Finansal Kiralama şirketleri ile çalışılması durumunda, makine-teçhizat tutarı her bir şirket için en az 200.000 TL

* Maddi olmayan duran varlıklar (marka, lisans, know-how vb.) sabit yatırım tutarının %50'sini aşamaz.

EKONOMİ BAKANLIĞI – YATIRIM TEŞVİK BELGESİ

	BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR	STRATEJİK YATIRIMLAR	BÖLGESEL YATIRIMLAR	AR-GE VE ÇEVRE YATIRIMLARI	GENEL TEŞVİK SİSTEMİNDEN YARARLANACAK YATIRIMLAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler
KDV İstisnası	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler
KDV İadesi	-----	Tüm Bölgeler	-----	-----	-----
Vergi İndirimi	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	-----	-----
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	-----	Tüm Bölgeler – Gemi İnşa Yatırımları
Sigorta Primi Desteği	6. Bölge	6. Bölge	6. Bölge	6. Bölge	-----
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	6. Bölge	6. Bölge	6. Bölge	6. Bölge	6. Bölge
Yatırım Yeri Tahsisi	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	Tüm Bölgeler	-----	-----
Faiz Desteği	-----	Tüm Bölgeler	3.,4.,5. ve 6. Bölge	Tüm Bölgeler	-----

TTGV DESTEKLERİ

- Ar-Ge Destekleri
  - Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği
  - Ticarileştirme Projeleri Desteği
  - İleri Teknoloji Projeleri Desteği
- Çevre Proje Destekleri
  - Çevre Teknolojileri Desteği
  - Enerji Verimliliği Desteği
  - Yenilenebilir Enerji Desteği
- Stratejik Odak Konuları Projeleri

TTGV AR-GE DESTEKLERİ

AMAÇ: Ardışık ve tümleşik mekanizmaları içeren bu desteklerin amacı; kuruluşlarımızın, sahip olduğu teknoloji geliştirme potansiyelinden azami faydayı sağlamalarına olanak vererek geliştirdikleri teknolojiler ile küresel pazarlarda rekabet eden teknoloji şampiyonu işletmeler haline gelmelerini sağlamaktır.

Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği	Ticarileştirme Projeleri Desteği	İleri Teknoloji Projeleri Desteği
Kimler Başvurabilir? Sanayi kuruluşları ve yazılım şirketleri	Kimler Başvurabilir? TTGV destekli Ar-Ge projesini tamamlamış sanayi kuruluşları ve yazılım şirketleri	Kimler Başvurabilir? Sanayi kuruluşları ve yazılım şirketleri
Destek Miktarı/Çeşidi: 1.000.000 \$ / Kredi	Destek Miktarı/Çeşidi: 1.000.000 \$/Kredi	Alanlar: Gıda, biyomedikal ve ileri malzeme teknolojileri, iklim değişikliğine uyum, yenilenebilir enerji üretim dağıtım depolama, tarımsal atıklardan biyoürün
Destek Oranı: %50	Destek Oranı: %50	Destek Miktarı/Çeşidi: 3.000.000 \$/kredi
Proje Süresi: 2 Yıl	Proje Süresi: 1Yıl	Destek Oranı: %50
Ödeme Programı: 1 Yıl Ödemesiz Toplam 4 Yıl Vade / Faiz Oranı: %0	Ödeme Programı: 1 Yıl Ödemesiz Toplam 4 Yıl Vade / Faiz Oranı: %0	Proje Süresi: 3 Yıl
Komisyon ve değerlendirme ücreti bulunmaktadır.	Komisyon ve değerlendirme ücreti bulunmaktadır.	Ödeme Programı: 1 Yıl Ödemesiz Toplam 4 Yıl Vade / Faiz Oranı: %0

5746 SAYILI AR-GE KANUNU

5746 sayılı Ar-Ge Yasası 12.03.2008 tarihinde yürürlüğe girmiş ve 31.12.2023'e kadar uygulanacaktır.

- 1) %40 olan gelir ve kurumlar vergisi muafiyet matrahı %100'e çıkmıştır.
- 2) Ar-Ge Merkezi en az 50 Ar-Ge personeli olmak koşulu ile en çok 500 Ar-Ge personeline kadar faydalanılmaktadır.
- 3) Her yıl bir önceki yıla göre yapılan Ar-Ge harcamalarındaki artışın yarısı amortisman yolu ile vergi matrahından indirilmektedir.
- 4) Ar-Ge personelinin ücretlerindeki gelir vergisinin (Stopaj) %80'i, doktoralı personel için %90'ına muafiyet uygulanmaktadır.
- 5) 5 yıl süre ile işveren priminin % 50'si muafittir.
- 6) Kağıtlarda damga vergisi muafiyeti uygulanmaktadır.

DiĞER MALİ DESTEK VE TEŞVİKLER

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI VE MERKEZİ FİNANS İHALE BİRİMİ

Daha çok sosyal projelere yönelik dönemsel destek programları açılmaktadır.

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU)

IPARD Kırsal Kalkınma Destekleri
Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP)

TEŞEKKÜR

Katkılarından dolayı Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdür Yardımcısı Sayın İsmet Salihoğlu'na, Ulaştırma Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürü Sayın Atila Çelik'e ve Parge ve Parmaş Vakıf Şirketleri Genel Müdürü ve Akdan Danışmanlık Kurucu Ortağı Sayın Nilüfer Ariak'a teşekkür ederiz.

TOBB Türkiye Telekomünikasyon Meclisi